

Algemene informatie - voorlichtingsinformatie

Training Hoe ga ik om met hoop en wanhoop in de palliatieve fase?

Patiënten in de palliatieve fase krijgen op een moment in deze fase te maken met fysieke achteruitgang, opnieuw slecht nieuws, nieuwe confrontaties met hun sterfelijkheid en hun toekomstperspectief, verlies ed. Reacties lopen uiteen vanuit blijvende hoop op genezing tot wanhoop en willen sterven, waarbij patiënten meestal laveren tussen hoop en wanhoop.

De (oncologie)verpleegkundige vervult in de palliatieve fase een professionele rol, waarbij zij zowel patiënt als zijn naasten steunt (V&VN, 2015)

Een patiënt kan bijvoorbeeld hoopvol vast blijven houden aan behandelingen, terwijl er medisch gezien geen verbetering te verwachten valt, hoe verantwoord is het om deze patiënt hierbij te ondersteunen? Of een patiënt wisselt erg tussen hoop en wanhoop en je weet niet goed hoe je je begeleiding hierop af kunt stemmen.

Hoe ga je als goede coach om met de patiënt, naasten, hulpvragen en jouw begeleiding in de palliatieve zorg?

In deze training ontvangen de deelnemers informatie over de fasen in een progressieve ziekte en onderzoeken we hun eigen reactiepatronen om hiervan uit het handelingsperspectief weer te verruimen, zowel op het gebied van gespreksvoering als op het gebied van zelfzorg. Tijdens de workshop ontvangt de deelnemer concrete handvatten voor het omgaan met slecht nieuws, verlies, hoop en wanhoop.

Doelen

- Inzicht in wetmatigheden in de fasen van een progressieve ziekte/kanker
- Onderbouwing van relatie tussen hoop/wanhoop en fysieke klachten.
- Inzicht in eigen reactiepatronen
- Verruiming van het eigen handelingsperspectief (in ethische dilemma's)
- Verkrijgen van concrete handvatten (zowel communicatief als fysiotherapeutisch) voor omgaan met hoop en wanhoop in palliatieve fase.

Programma

- Wetmatigheden in fasen van kanker
- Wat betekenen slecht nieuws, verlies, hoop en wanhoop voor patiënten en hun naasten in de palliatieve fase?
- Verschillende perspectieven van hoop.
- De dynamiek van hoop (en wanhoop).
- Welke invloed hebben hoop en wanhoop bij fysieke klachten, als vermoeidheid?
- Welke rol hebben professionals in het omgaan met 'valse' hoop, ernstige wanhoop en tegenstrijdige behoeften van patiënt en zijn naasten.
- Reflectie op eigen reactiepatronen, afstand & nabijheid.
- Handvatten voor communicatie, handel(on)mogelijkheden en ondersteuning integreren in de fysiotherapeutische behandeling.
- Samenwerken binnen het multidisciplinaire/palliatieve netwerk.
- Handvatten voor afscheid en zelfzorg.

Doelgroep

Deze training is geschikt voor:

- Oncologieverpleegkundigen en palliatief verpleegkundigen *
- Oncologiefysiotherapeuten
- Andere verpleegkundigen (als wijk- en praktijkverpleegkundigen in de huisartsenpraktijk) en fysiotherapeuten ervaren in het behandelen van oncologiepatiënten tijdens of na de kankerbehandeling
- Op een later moment en bij voldoende interesse is er ook ruimte voor paramedici als huidtherapeuten, diëtisten en ergotherapeuten ervaren in het behandelen van oncologiepatiënten tijdens of na de kankerbehandeling.

*De oncologieverpleegkundige ziet patiënten in alle fasen van de ziekte kanker. Ongeveer 40% van de patiënten komt te overlijden, en daarvoor bevinden zij zich voor korte of langere (soms wel 10 jaar) termijn in de palliatieve (en later terminale) fase. Tegelijkertijd ontwikkelt kanker zich ook als chronische ziekte, maar ook dan heeft kanker nog steeds grote invloed op het leven (zowel fysiek als psychosociaal en spiritueel, als ook op de belasting op de naasten). Hoop en wanhoop zijn normale uitingen als gevolg van de ontwikkelingen, zowel van patiënt als van zijn naasten, die impact kunnen hebben op de kwaliteit van leven. Een oncologieverpleegkundige zal hierop in moeten gaan omdat zij ernaar streeft de aandoening zo hanteerbaar mogelijk voor patiënt en zijn naasten en het leven naast de ziekte een blijvende plaats te geven. Door kennis, aanleren van technieken en inzicht in de houding ten opzichte van hoop en wanhoop, kan de oncologieverpleegkundige steun bieden en het zelfmanagement van de patiënt en zijn naasten versterken. (Expertisegebied oncologieverpleegkundige, 2015).

Omdat er transitie plaatsvindt van intramurale naar extramurale setting, is het van belang ook de oncologieverpleegkundige thuis te voorzien van de kennis over en handvatten voor omgaan met hoop en wanhoop in de palliatieve fase (hfst 6 expertisegebied oncologieverpleegkundige, 2015). Voorgaande is een reden waarom de training ook openstaat voor geïnteresseerde, en in oncologie ervaren wijk- en praktijkverpleegkundigen in de huisartsenpraktijk.

Het competentieprofiel van palliatieve verpleegkundige (V&VN, 2010) worden de uitgangspunten van palliatieve zorg beschreven, waarbij het streven naar een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven voor een patiënt van belang is, naast de aandacht voor de dood, het sterven en ook de mogelijke hoop en wanhoop die daarbij kunnen horen (competentieprofiel, p.6 en 7). Adequaat handelen betekent dat de verpleegkundige zowel empatisch vermogen, maar ook kennis dient te hebben van specifieke aspecten. Zo wordt er steeds meer bekend over de invloed van hoop en wanhoop op behandelkeuzes, op fysieke klachten en op de omgang tussen patiënt, naasten én zorgverlener (Olsman, 2015), en die kennis willen we graag delen met deze groep verpleegkundigen, zodat zij ook bij hoop en wanhoop adequaat in gesprek kan gaan, en weet te handelen indien nodig.

De training is voor de oncologieverpleegkundige gericht op de canmedsrollen zorgverlener (20%), communicator (60%) en reflectieve professional (20%). En voor de palliatief verpleegkundige gericht op de competenties vakinhoudelijk handelen, communicatie en professionaliteit). In het programma_draaiboek is terug te vinden welke onderdelen bijdragen aan de ontwikkeling van welke canmedsrollen/competenties.

Praktische informatie

Datum: 25 september 2017 (van 10:00-16:00)

Contacturen: 6 uren – 40 min pauze = 5,30 uur

Voorbereiding: 2 uren (zie bijlage)

Aantal deelnemers: minimaal 6 en maximaal 14

Prijs: 215 euro, vrijgesteld van BTW. Inclusief lunch, koffie/thee en materiaal.

Locatie: Hilversum. We zijn te gast bij Viore, centrum voor mensen die leven met kanker.

Een deel van de cursusprijs wordt als gift afgedragen aan Viore.

Docenten: Trui Simmelink & Esther van Weele, Vestalia

- Trui Simmelink: zelfstandig projectleider, adviseur, trainer in met name palliatieve zorg (13 werkervaring in dit specifieke gebied), voorheen verpleegkundige.
- Drs. Esther van Weele, zelfstandig trainer/begeleider in de oncologische zorg, kerndocent Master Opleiding Oncologiefysiotherapie Avans+ (12 jaar specifieke ervaring in oncologische zorg)

Organiserende instelling:

Vestalia, training en begeleiding

Jonkheer Sixhof 18, Kortenhoef

Contact via: info@vestalia.nl of 06-10916919

Informatie opvragen en **aanmelding** verloopt via de website:

http://www.vestalia.nl/hoop_en_wanhoop.html

Bij aanmelding volgt een bevestiging, bij voldoende deelnemers ontvangt elke deelnemer een factuur en informatiepakket tbv de training.

Leveringsvoorwaarden bij individuele inschrijving:

http://www.vestalia.nl/Leveringsvoorwaarden_individueel.html

Bron:

V&VN (2010). Competentieprofiel palliatieve verpleegkunde.

Olsman (2015). Hope in palliative care: A longitudinal qualitative study. Universiteit van Amsterdam.

V&VN (2015). Expertisegebied oncologieverpleegkundige.